

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ (BEHAVIORAL FINANCE)

Διάρκεια: 3 μήνες

Διδάσκων: Φίλιππος Νικόλαος

Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης
Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιώς

Πρόγραμμα εξ
Αποστάσεως
Εκπαίδευσης

E-learning

Τμήμα Οργάνωσης
και Διοίκησης
Επιχειρήσεων

Πανεπιστήμιο
Πειραιώς

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος είναι η κατανόηση του ρόλου των συναισθημάτων και άλλων ψυχολογικών χαρακτηριστικών στη διαμόρφωση των τιμών των μετοχών, αλλά και άλλων επενδυτικών προϊόντων. Έμφαση δίνεται στην κατανόηση συναισθηματικών παραγόντων όπως ο φόβος, η απληστία, η υπερβολική εμπιστοσύνη, η συμπεριφορά της αγέλης, η υπεραντίδραση, η αποστροφή απώλειας, η αποστροφή μετάνοιας, η επίδραση των ΜΜΕ, αλλά και άλλους παράγοντες που προκαλούν τις υπερβολές, τις κρίσεις και τις φούσκιες στην αγορά των προϊόντων, των ακινήτων και των μετοχικών τίτλων.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΟΦΕΛΗ

- Ενημέρωση για τις πιο πρόσφατες τάσεις στην Συμπεριφορική Χρηματοοικονομική. Η γνώση των εννοιών αυτών είναι ιδιαίτερης σπουδαιότητας, ιδιαίτερα σε καταστάσεις κρίσεων και υπερβολών.
- Η κατανόηση του ρόλου της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής για την αποτελεσματική διαμόρφωση των χαρτοφυλακίων των επενδυτών.
- Η αποφυγή επενδυτικών σφαλμάτων, ανεξάρτητα από τους οικονομικούς και χρηματιστηριακούς κύκλους.

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ (BEHAVIORAL FINANCE)

1. Εισαγωγή

2. Ανάλυση της τρέχουσας εγχώριας και παγκόσμιας οικονομικής κατάστασης.

3. Οι πιο σημαντικές κρίσεις της παγκόσμιας οικονομίας

- Τουλιπομανία (17ος αιώνας)
- Η κρίση του 1929 στις Η.Π.Α.
- Η κρίση του 1987
- Η φούσκα του Nikkei του 1990
- Internet Bubble του 2000
- Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2008

4. Ο ρόλος της ψυχολογίας στις επενδυτικές αποφάσεις

- Θεωρία Αποτελεσματικών Αγορών και Συμπεριφορική Χρηματοοικονομική
- Τι είναι η Συμπεριφορική Χρηματοοικονομική - Behavioral Finance;
- Οι θεμελιωτές της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής
- Οι επτά αρχές της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής
- Ποια είναι η χρησιμότητα της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής;

- Ο ρόλος της συμπεριφορικής χρηματοοικονομικής και της ψυχολογίας στις επενδυτικές αποφάσεις των επενδυτών. Εγχώρια και διεθνή στοιχεία.

- Η ψυχολογία των επενδυτών
- Το συναίσθημα του επενδυτή και τρόποι προσέγγισής του
- Συμπεριφορικές προκαταλήψεις – Behavioral biases και συνήθη επενδυτικά λάθη
  - Σφάλμα οικειότητας (Familiarity Bias)
  - Σφάλμα διατύπωσης (Framing)
  - Προσκόλληση (Anchoring)
  - Ασυνεπής αντίληψη (Cognitive dissonance)
  - Νοητική Λογιστική (Mental accounting)
  - Αποστροφή μετάνοιας (Regret Aversion)
  - Αποστροφή απώλειας (Loss aversion)
  - Υπεραντίδραση – Υποαντίδραση (Overreaction – Underreaction)
  - Συμπεριφορικά Χαρτοφυλάκια (Behavioral Portfolios)
  - Υπερβολική εμπιστοσύνη (Overconfidence)
  - Αντίδραση στα MME (Media response)
  - Η συμπεριφορά της αγέλης (Herding)
- Ο ρόλος των noise traders στην χρηματιστηριακή αγορά.
- Η χρηματιστηριακή αγορά είναι ένα εκκρεμές που κινείται μεταξύ φόβου και απληστίας
- Σχεδιασμός χαρτοφυλακίων με την χρήση της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής

Case Study I: Η μελέτη του Home bias

Case Study II: Η επίδραση της συμπεριφοράς της αγέλης (herding) στη χρηματιστηριακή αγορά.

Case Study III: Πώς τα συναίσθηματα παραπλανούν τους επενδυτές - ο κύκλος συναισθημάτων του μέσου επενδυτή.

Case Study IV: Η πορεία του δείκτη Dow Jones πριν και μετά τις κρίσεις.

Case Study V: Η Πορεία του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και η Ψυχολογία των Επενδυτών

Case Study VI: Η πορεία του Γενικού Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και οι καθαρές ροές σε μετοχικά Α/Κ εσωτερικού.

Case Study VII: Η πορεία μεμονωμένων μετοχών στη διάρκεια της τρέχουσας κρίσης.

- Επενδυτικοί Κανόνες για την αντιμετώπιση ψυχολογικών σφαλμάτων που οδηγούν σε επενδυτικά λάθη.
- Ψυχογραφικά υποδείγματα των επενδυτών
- Οι τύποι των επενδυτών που αντιμετωπίζουμε
  - Ορθολογικός επενδυτής (Rational Investor)
  - Επιφυλακτικός επενδυτής (Cautious Investor)
  - Συναισθηματικός επενδυτής (Emotional Investor)
  - Τεχνικός επενδυτής (Technical Investor)
  - Πολυάσχολος επενδυτής (Busy Investor)
  - Ανέμελος επενδυτής (Casual Investor)

- g. Πληροφορημένος επενδυτής (Informed Investor)
- h. Ψυχαναγκαστικός επενδυτής (Obsessional Investor)
- i. Επενδυτής που επιζητά την ασφάλεια (Seeking Certainty Investor)
- j. Αγχώδης επενδυτής (Anxious Investor)
- k. Παρορμητικός επενδυτής (Impulsive Investor)
- l. Επενδυτής που θέλει να εντυπωσιάσει (Power Player)
- m. Τζογαδόρος επενδυτής (Market Gambler)
- n. Κληρονόμος Επενδυτής (Inheritor Investor)
- o. Οικολόγος επενδυτής (Cruelty-Free Investor)
- p. Αντίθετος Επενδυτής (Contrarian Investor)

Case Study VIII: Οι εξαγορές μεριδίων αλλά και οι εισροές είναι εργαστήριο παρατήρησης της συμπεριφοράς του μεριδιούχου.

- 5. Στρατηγικές επένδυσης σε περιόδους κρίσης (contrarian strategies κ.λπ.)
-

